

Guía Docente

Datos Identificativos					2012/13
Asignatura (*)	Socioloxía da educación		Código	652G01003	
Titulación	Grao en Educación Infantil				
Descritores					
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos	
Grao	1º cuatrimestre	Primeiro	Formación básica	6	
Idioma					
Prerrequisitos					
Departamento	Socioloxía e Ciencia Política da Administración				
Coordinación	Carames Balo, Rosa Elena	Correo electrónico	rosa.carames@udc.es		
Profesorado	Carames Balo, Rosa Elena	Correo electrónico	rosa.carames@udc.es		
Web					
Descrición xeral	<p>A asignatura de Sociología da Educación é o estudo dende a perspectiva sociolóxica do feito social da educación. Polo tanto, resulta ser unha introducción ó estudio sistemático e científico das relacións entre as sociedades e os seus diversos colectivos e os feitos educativos diferenciais (ou non) conforme ás diferentes culturas e as súas transformacións. A educación non pode estudiarse como un feito social aillado, por iso é preciso abordar a súa comprensión dun xeito holístico sen esquecer os vencellamentos entre os niveis macro e micro sociolóxicos. La Sociología es la ciencia que analiza los hechos sociales aplicando métodos empíricos. Posto que a educación é un fenómeno social que está imbricado na estrutura da sociedade, resulta fundamental aproximarse ó seu estudio dende una comprensividade sociolóxica. De tal xeito que a educación forma parte dun macrosistema social e cultural maior que se encuentra condicionada por diferentes factores sociales, tales como la estratificación social, la desigualdad social, os ideais pedagóxicos, as políticas educativas, etc.</p> <p>Para conocer y analizar en profundidad estos hechos sociales, durante el desarrollo de la asignatura, se formará al alumnado en los paradigmas teóricos de la sociología clásica y su vinculación con la Educación; se analizará el papel de la escuela como agente socializador; la vinculación entre estratificación social y educación, la construcción social de las diferencias sexuales; diversidad étnica y escuela; etc. Además, se proporcionarán herramientas metodológicas para el estudio de fenómenos sociales como el desarrollo de un proyecto de investigación y las principales técnicas de investigación social (encuesta, entrevista en profundidad, observación participante, grupo de discusión, etc.).</p>				

Competencias da titulación

Código	Competencias da titulación
A1	Comprender os procesos educativos e de aprendizaxe no período de 0-6, no contexto familiar, social e escolar.
A5	Saber promover a adquisición de hábitos en torno á autonomía, a liberdade, a curiosidade, a observación, a experimentación, a imitación, a aceptación de normas e de límites, o xogo simbólico e heurístico.
A6	Coñecer a dimensión pedagóxica da interacción cos iguais e os adultos e saber promover a participación en actividades colectivas, o traballo cooperativo e o esforzo individual.
A8	Saber informar a outros profesionais especialistas para abordar a colaboración do centro e do mestre na atención ás necesidades educativas especiais que se propoñan.
A12	Promover e colaborar en accións dentro e fóra da escola, organizadas por familias, concellos e outras institucións con incidencia na formación cidadá.
A13	Analizar e incorporar de forma crítica as cuestións máis relevantes da sociedade actual que afectan á educación familiar e escolar: impacto social e educativo das linguaxes audiovisuais e das pantallas; cambios nas relacións de xénero e interxeracionais; multiculturalidade e interculturalista; discriminación e inclusión social e desenvolvemento sustentable.
A14	Coñecer a evolución histórica da familia, os diferentes tipos de familias, de estilos de vida e educación no contexto familiar.
A19	Comprender que a dinámica diaria en educación infantil é cambiante en función de cada estudante, grupo e situación e saber ser flexible no exercicio da función docente.
A21	Saber traballar en equipo con outros profesionais de dentro e fóra do centro na atención a cada estudante, así como na planificación das secuencias de aprendizaxe e na organización das situacións de traballo na aula e no espazo de xogo, identificando as peculiaridades do período 0-3 e do período 3-6.

A24	Dominar as técnicas de observación e rexistro.
A25	Abordar análises de campo mediante metodoloxía observacional utilizando tecnoloxías da información, documentación e audiovisuais.
A26	Saber analizar os datos obtidos, comprender criticamente a realidade e elaborar un informe de conclusións.
A27	Situar a escola infantil no sistema educativo español, no contexto europeo e no internacional.
A29	Valorar a importancia do traballo en equipo.
A31	Coñecer a lexislación que regula as escolas infantís e a súa organización.
A36	Coñecer a metodoloxía científica e promover o pensamento científico e a experimentación.
A37	Adquirir coñecemento sobre a evolución do pensamento, as costumes, as crenzas e os movementos sociais e políticos ao longo da historia.
A44	Coñecer e dominar técnicas de expresión oral e escrita.
A45	Coñecer a tradición oral e o folclore.
A57	Analizar as linguaxes audiovisuais e as súas implicacións educativas.
A60	Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación na aula, así como dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e a convivencia.
A62	Relacionar teoría e práctica coa realidade da aula e do centro.
A63	Participar na actividade docente e aprender a saber facer, actuando e reflexionando desde a práctica.
A66	Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social.
B1	Aprender a aprender.
B2	Resolver problemas e tomar decisións de forma efectiva.
B3	Aplicar un pensamento crítico, autocrítico, lóxico e creativo.
B4	Traballar de forma autónoma con iniciativa e espírito emprendedor.
B5	Traballar de forma colaborativa.
B6	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
B10	Capacidade de análise e síntese.
B11	Capacidade de busca e manexo de información.
B12	Capacidade de organización e planificación.
B13	Capacidade para actuar de maneira sustentable na defensa do medio ambiente.
B16	Capacidade para integrarse e comunicarse con expertos noutras áreas e en contextos diferentes.
B17	Capacidade para presentar, defender e debater ideas utilizando argumentos sólidos.
B19	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
B20	Coñecemento de outras culturas e de outras costumes.
B22	Creatividade ou capacidade para pensar as cousas desde diferentes perspectivas, ofrecendo novas solucións aos problemas.
B24	Recoñecemento e respecto á diversidade e á multiculturalidade.
B25	Utilización das TIC no ámbito de estudo e do contexto profesional.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe

Competencias de materia (Resultados de aprendizaxe)	Competencias da titulación
---	----------------------------

	A1	B1	C1
	A5	B2	C4
	A6	B3	C6
	A8	B4	C7
	A12	B5	C8
	A13	B6	
	A14	B10	
	A19	B11	
	A21	B12	
	A24	B13	
	A25	B16	
	A26	B17	
	A27	B19	
	A29	B20	
	A31	B22	
	A36	B24	
	A37	B25	
	A44		
	A45		
	A57		
	A60		
	A62		
	A63		
	A66		

Contidos	
Temas	Subtemas
Tema 1. ¿Qué é a socioloxía?	A socioloxía como ciencia social. Marcos conceptuais, epistemolóxicos e comenzos metodolóxicos. As desigualdades.
Tema 2. ¿Qué estudia a socioloxía da educación?	A educación como feito social e obxecto de estudio sociolóxico. A educación contra a desigualdade. A familia, os iguais, os m.c.m. e as NTT, cultura, coñecemento, etc.
Tema 3. Metodoloxías e ferramentas para o estudo e coñecemento sociolóxico.	Metodoloxía cuantitativa. Metodoloxía cualitativa. Fontes e ferramentas para a obtención de datos. As etapas da investigación.
Tema 4. Macrosocioloxía da educación.	Políticas educativas, economía da educación e idearios pedagóxicos. Os xeitos de vida, o consumo e a sostenibilidades. O xénero. A inmigración. A infancia.
Tema 5. Microsocioloxía da educación.	O proceso de socialización e os seus tipos. Os axentes de socialización. As organizacións educativas formais e non formais.

Planificación			
Metodoloxías / probas	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Actividades iniciais	3	0	3
Traballos tutelados	4	78	82
Sesión maxistral	20	0	20
Simulación	6	0	6
Obradoiro	6	0	6
Aprendizaxe colaborativa	0	2	2
Saídas de campo	1	3	4
Proba mixta	2	15	17

Presentación oral	2	2	4
Atención personalizada	6	0	6

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Actividades iniciais	Actividades que se levan a cabo antes de iniciar calquera proceso de ensino-aprendizaxe a fin de coñecer as competencias, intereses e/ou motivacións que posúe o alumnado para o logro dos obxectivos que se queren alcanzar, vinculados a un programa formativo. Con ela preténdese obter información relevante que permita articular a docencia para favorecer aprendizaxes eficaces e significativos, que partan dos saberes previos do alumnado.
Traballos tutelados	Proceso de ensinanza orientado á aprendizaxe do alumnado mediante a realización de actividades de carácter práctico a través das que se propoñen situacións que requiren ao estudante identificar un problema obxecto de estudo, formulalo con precisión, desenvolver os procedementos pertinentes, interpretar os resultados e sacar as conclusións oportunas do traballo realizado.
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. A clase maxistral é tamén coñecida como ?conferencia?, ?método expositivo? ou ?lección maxistral?. Esta última modalidade sóese reservar a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia.
Simulación	Proba na que se busca responder por escrito a preguntas de certa amplitude valorando que se proporcione a resposta esperada, combinada coa capacidade de razoamento (argumentar, relacionar, etc.), creatividade e espírito crítico. Utilízase para a avaliación diagnóstica, formativa e sumativa. Permite medir as habilidades que non poden avaliarse con probas obxectivas como a capacidade de crítica, de síntese, de comparación, de redacción e de orixinalidade do estudante; polo que implica un estudo amplo e profundo dos contidos, sen perder de vista o conxunto das ideas e as súas relacións.
Obradoiro	Técnica de dinámica de grupos que ten como obxectivo axudar a desenvolver a perspectiva social e a empatía mediante a representación de diferentes papeis dentro de situacións conflitivas onde interveñen diferentes posturas que teñen que ser combinadas. Utilízase para traballar as relacións interpersoais, o comportamento, os valores e as actitudes.
Aprendizaxe colaborativa	Participación, organización e colaboración de principio a fin dun traballo dirixido e tutelado pola profesora que deberá ser presentado a través de material debidamente ordenado e elaborado por un grupo ou equipo de traballo conformado por estudantes da materia.
Saídas de campo	Obtención de datos a través da aplicación dalgunha ferramenta de investigación.
Proba mixta	
Presentación oral	Técnica metodolóxica que supón a utilización de documentos audiovisuais e/ou bibliográficos (fragmentos de reportaxes documentais ou películas, noticias de actualidade, paneis gráficos, fotografías, biografías, artigos, textos legislativos, etc.) relevantes para a temática da materia con actividades especificamente deseñadas para a análise dos mesmos. Pódese empregar como introdución xeral a un tema, como instrumento de aplicación do estudo de casos, para a explicación de procesos que non se poden observar directamente, para a presentación de situacións complexas ou como síntese de contidos de carácter teórico ou práctico.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición

Traballos tutelados	Execución dunha investigación no eido da Socioloxía da Educación.
Simulación	
Obradoiro	A atención personalizada do alumnado levarase a cabo en horario de tutorías que se fixarán a comezos do curso no taboleiro do despacho da profesora na Facultade de Ciencias da Educación: P2A18.
Presentación oral	Nos obradoiros traballarase calquera tipo de aspectos relacionados co desenvolvemento das distintas aplicacións teóricas da materia que o precisen. A presentación oral consistirá en exposicións por parte do alumnado para dar conta das súas aprendizaxes e competencias respecto da materia.

Avaliación		
Metodoloxías	Descrición	Cualificación
Traballos tutelados	Os alumnos levarán a cabo a longo do cuatrimestre un traballo tutelado de carácter sociolóxico en materia educativa. A súa realización por grupos reducidos culminará con a exposición oral de los contenidos diseñados para los distintos apartados que constituíron o devandito traballo. A realización de este traballo xunto coa realización e entrega de las demás prácticas a realizar durante o cuatrimestre constituirán el 50% de la nota final de la asignatura.	25
Simulación		5
Obradoiro		5
Presentación oral		5
Aprendizaxe colaborativa		10
Proba mixta		0

Observacións avaliación
A lo largo del cuatrimestre tendrán lugar sesiones magistrales en las que la profesora explicará el contenido teórico de la asignatura, combinadas con las correspondientes clases de docencia interactiva en las que los alumnos llevarán a cabo en grupos reducidos las diferentes prácticas y metodologías a desarrollar de manera presencial tutorizados y dirigidos por la profesora. La evaluación de la asignatura tendrá en cuenta un seguimiento activo por parte del alumnado de los contenidos desarrollados (asistencia, participación en el aula, seguimiento y realización de las prácticas, etc.), así como un examen final donde se valorarán los conocimientos generales adquiridos. El conjunto de prácticas desarrolladas contribuirán en un 50% a la nota final y el examen el restante 50%. Ambas partes han de estar superadas para poder realizarse el cálculo de la media. La evaluación de la asignatura tendrá en cuenta un seguimiento activo por parte del alumnado de la asignatura (asistencia, participación en el aula, seguimiento y realización de las prácticas, etc.), así como un examen final donde se valorarán los conocimientos teóricos adquiridos. Las prácticas desarrolladas en grupos reducidos conformarán un informe final que se ha de entregar al final del curso, de modo que todas las actividades, tareas y trabajos a realizar a lo largo del cuatrimestre serán contabilizados para la calificación final. El conjunto de prácticas desarrolladas contribuirán en un 50% a la nota final y el examen el 50% restante. La preparación del examen teórico se hará a partir de los apuntes tomados en clase y de los manuales de la asignatura recomendados por la profesora y contenidos en las Fuentes de información de esta guía. Para los alumnos ?no presenciales?, es decir, aquellos que no lleven un seguimiento activo de la materia, podrán examinarse a través de una prueba mixta en la convocatoria correspondiente de los contenidos desarrollados en el programa de la asignatura, pudiendo obtener a través de esta prueba sólo un 5.

Fontes de información	
Bibliografía básica	- GUERRERO SERÓN, ANTONIO (2002). Manual de sociología de la educación. Madrid, Tecnos
Bibliografía complementaria	- ( ) . .

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario
Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías